

Predgovor

Pisanje ovog rada autore je podstakla potreba za jednim sistematizovanim teorijskim pristupom ekonomskoj pojavi trošenja elemenata proizvodnje, uz obuhvatanje praktičnih metoda za kvantitativno izražavanje ovog oblika ulaganja u reprodukciju. To je bio i svojevrstan izazov s obzirom na to što je oblast troškova veoma iscrpno teorijski obrađivana bilo u posebnim knjigama, bilo u okviru radova iz ekonomijemandžmenta. No, kako je ekonomska stvarnost, pa i ulaganja elemenata proizvodnje u obliku trošenja kao podsistem materijalno organizacionog sistema, veoma dinamična pojava, njeno teorijsko tretiranje ne može biti zadovoljeno samo određenim brojem naučnih i stručnih radova.

Specifičnost ovog rada iz oblasti trošenja elemenata proizvodnje jeste u njegovoj klasifikaciji materije na **teorijski i metodološki dio**, kod ovoga se teorijske postavke provjeravaju i prikazuju na numeričkim primjerima, prema originalno koncipiranim obrascima.

U uvodu rada pojava trošenja elemenata proizvodnje posmatra se u svijetlu razlikovanja od **angažovanja** vrijednosti, kao drugog elementa podсистema ulaza materijalno organizacionog sistema, čime se doprinosi sagledavanju njenog mjesta u okviru ukupnih ulaganja u proces reprodukcije. Isto tako, trošenje se upoređuje sa proizvedenom vrijednošću, što omogućuje zaključivanje o uticaju trošenja kao elemenata ulaganja na kvalitet ekonomije privrednog subjektae, odnosno na **poslovni uspjeh** preduzeća. Pri tome, najveći dio rada posvećen je ponašanju troškova u funkciji uspostavljanja kapaciteta, organizacione strukture njegovog korišćenja i dinamike obima proizvodnje, što omogućuje upoređivanje ovog dijela podсистema ulaza sa fizičkim proizvodom i njegovom vrijednošću kao elementima podсистema izlaza materijalno organizacionog sistema - preduzeća.

Na osnovu takvog upoređivanja ocjenjuje se kvalitet ekonomije preduzeća kao materijalno organizacionog sistema, što služi kao podloga za utvrđivanje njegove poslovne politike. Ovim se doprinosi ostvarivanju koncepta menadžmenta u koordinaciji tekućeg poslovanja i razvoja preduzeća.

Banja Luka, 2007.

Autori